

Sygn. akt VU 1484/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy – V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Główczyński

Protokolant: Magdalena Pańków

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2013 roku w Legnicy

sprawy z wniosku M. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania M. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 25 września 2013 roku

znak (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 25 września 2013 roku, znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy M. C. prawo do emerytury od dnia 01 września 2013 roku,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na rzecz wnioskodawcy kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VU 1484/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 września 2013r. w sprawie (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił M. C. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie spełnia warunków do przyznania emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze określonych w art. 184 ust. 1 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, bowiem na dzień 1 stycznia 1999r. nie wykazał żadnego okresu pracy, o której mowa § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudniony w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy podał, że do stażu pracy w warunkach szczególnych nie uwzględniono okresu zatrudnienia M. C. w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. od 8 maja 1974r. do 21 marca 1988r., od 22 maja 1988r. do 1 maja 1989r. oraz od 6 czerwca 1989r. do 28 lutego 1994r., ponieważ stanowisko pracy wskazane w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze z dnia 2 września 2013r. jest niezgodne ze stanowiskami unormowanymi w dziale, pozycji

i punktach powołanych przepisów branżowych (Zarządzenie Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985r.).

Odwołanie od powyższej decyzji złożył M. C.. W uzasadnieniu odwołania podał, iż w okresie zatrudnienia w (...) Sp. z o.o.z siedzibą w L.od 8 maja 1974r. do 21 marca 1988r., od 22 maja 1988r. do 1 maja 1989r. oraz od 6 czerwca 1989r. do 28 lutego 1994r. pracował jako ślusarz – spawacz, a zatem posiada staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze umożliwiającym nabycie prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. C., urodzony w dniu (...)nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Na dzień 1 stycznia 1999r. udowodnił 31 lat, 11 miesięcy i 27 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

/ okoliczno ści bezsporne /

W okresie od 8 maja 1974r. do 28 lutego 1994r. M. C. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...)w L.(aktualnie (...) Sp. z o.o.z siedzibą w L.). W okresie od 22 marca 1988r. do 21 maja 1988r. oraz od 2 maja 1989r. do 5 czerwca 1989r. przypadającym w czasie tego zatrudnienia wnioskodawca przebywał na urlopie bezpłatnym.

W spornym okresie ubezpieczony zajmował się głównie remontami uszkodzonych bądź zużytych urządzeń (piece, walczaki) i konstrukcji stalowych na wydziale metalurgicznym (pieców) oraz pylni na terenie Huty (...)W ramach przeprowadzanych prac remontowych wnioskodawca wycinał z urządzeń lub konstrukcji elementy podlegające wymianie, przygotowywał nowe elementy do spawania, a następnie spawał je przy użyciu spawarki elektrycznej. Część prac wykonywana była na wysokości. W trakcie przeprowadzania remontów zakład pozostawał w ciągłym ruchu.

W spornym okresie prace remontowe wnioskodawca wykonywał również przy spawaniu elementów Wielkiego Pieca w Hucie (...)w K.na rzecz (...) Przedsiębiorstwa (...)w G., gdzie został skierowany do pracy na okres od 8 marca 1976r. do 30 kwietnia 1976r., na terenie Zakładów (...)przy budowie wieży wyciągowej oraz na terenie Zakładów (...)przy budowie szybu (...). Dodatkowo ubezpieczony zajmował się remontami tzw. walczaków (element konstrukcyjny kotła) na terenie fabryki (...) w J.. W ramach prac remontowych wnioskodawca wycinał z urządzeń elementy podlegające wymianie, przygotowywał nowe elementy do spawania, a następnie spawał je przy użyciu spawarki. Część prac wykonywana była na wysokości.

W okresie od 15 lutego 1971r. do 27 marca 1971r. M. C.odbył podstawowy kurs spawania elektrycznego w Ośrodku (...)Ministerstwa Rolnictwa w C., natomiast w okresie od 1975r. do 30 kwietnia 1975r. odbył kurs spawania kotłów konstrukcji stalowych w Ośrodku Szkolenia (...)(...)K.. W dniu 6 listopada 1982r. ubezpieczony został poddany egzaminowi kwalifikacyjnemu w zawodzie spawacza z wynikiem pozytywnym.

dowody : zeznania świadków: L. K.: e-protokół: 00:10:30-00:15:22;

R. W.: e-protokół: 00:15:22-00:20:16;

w aktach osobowych: odpis ksi ążki spawacza, k. 10;

za świadczenia, k. 13;

umowa o pracę, k. 17;

porozumienie, k. 20; protokół z egzaminu, k. 23;

anga ż, k. 24.

W dniu 16 września 2013r. M. C. złożył wniosek o przyznaniu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

/okoliczności bezsporne/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie M. C. zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie zaś z dyspozycją art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Z dyspozycji § 4 ust. 1 cytowanego rozporządzenia wynika, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, ma okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy, o których mowa powyżej, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Zgodnie z § 22 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń istnieje możliwość udowodnienia zeznaniami świadków okresu składkowego, od którego zależy prawo lub wysokość świadczenia w przypadku braku odmiennych regulacji ustawowych w tym przedmiocie. Dowód ten dopuszcza się pod warunkiem złożenia przez zainteresowanego oświadczenia w formie pisemnej lub ustnej do protokołu, że nie może on przedłożyć odpowiedniego dokumentu potwierdzającego ten okres.

Na gruncie niniejszej sprawy bezspornym było, iż wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, osiągnął wiek emerytalny, o którym mowa w § 4 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zaś na dzień 1 stycznia 1999r. udowodnił 31 lat, 11 miesięcy i 27 dni stażu ubezpieczeniowego, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej.

Kwestią sporną pomiędzy stronami było natomiast ustalenie, czy M. C. spełniał pozostałe warunki niezbędne do nabycia prawa do emerytury. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wywodził bowiem, iż na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony nie wykazał żadnego okresu pracy, o której mowa § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego

1983r. Wnioskodawca argumentował natomiast, iż decyzja organu rentowego jest niezgodna ze stanem faktycznym, bowiem prace w warunkach szczególnych w wymiarze umożliwiającym nabycie prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym wykonywał w okresie zatrudnienia w (...) Sp. z o.o.z siedzibą w L.od 8 maja 1974r. do 21 marca 1988r., od 22 maja 1988r. do 1 maja 1989r. oraz od 6 czerwca 1989r. do 28 lutego 1994r.

W ocenie Sądu uzasadnione jest stanowisko wnioskodawcy. W pierwszej kolejności należało wskazać, że w dniu 3 września 2013r. zakład pracy wydał wnioskodawcy korektę świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, z którego wynikało, iż w okresie od 8 maja 1974r. do 21 marca 1988r., od 22 maja 1988r. do 1 maja 1989r. oraz od 6 czerwca 1989r. do 28 lutego 1994r., będąc zatrudnionym na stanowisku ślusarz-spawacz wnioskodawca wykonywał prace, o których mowa w wykazie A dział V poz. 5, stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. (prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości). W ocenie Sądu na uwzględnienie nie zasługiwał zarzut organu rentowego, iż stanowisko pracy wskazane w przedmiotowym dokumencie nie zostało określone zgodnie z wykazem, działem, pozycją i punktem powołanych przepisów branżowych. Zauważyć należy bowiem, że tzw. „przepisy branżowe” nie mają charakteru wiążącego, a ocena, czy określona praca może być uznana za pracę w warunkach szczególnych dokonywana jest na podstawie powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. oraz załączonych do niego wykazów. Tym samym, dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzanej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach i w szczególnym charakterze.

Wskazać należy również, iż świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych nie ma mocy wiążącej dla sądu, bowiem nie jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., a jedynie stwarza domniemanie i podstawę do przyjęcia, że okres pracy w nim podany jest okresem pracy w warunkach szczególnych, o którym mowa w art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej. Tym samym treść świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach podlega weryfikacji zarówno w toku postępowania administracyjnego przed organem rentowym, jak i w toku postępowania sądowego przed sądami ubezpieczeń społecznych (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 15 marca 2013r., sygn. akt III AUa).

Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd ustalił, że w okresie zatrudnienia w (...) Sp. z o.o.z siedzibą w L.od 8 maja 1974r. do 21 marca 1988r., od 22 maja 1988r. do 1 maja 1989r. oraz od 6 czerwca 1989r. do 28 lutego 1994r., tj. przez okres 19 lat i 5 miesięcy M. C. wykonywał prace w warunkach szczególnych określone w wykazie A dział XIV, poz. 12 (prace przy spawaniu elektrycznym i gazowym), będącym załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Jak wynikało bowiem z zeznań L. K.i R. W., w okresie zatrudnienia w (...) Sp. z o.o.z siedzibą w L.wnioskodawca, w ramach przeprowadzanych remontów urządzeń i konstrukcji stalowych na wydziałach Huty (...)wykonywał prace spawalnicze przy użyciu spawarki elektrycznej. Z treści zeznań wskazanych świadków, jak również z dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych M. C.wynikało ponadto, iż prace spawalnicze ubezpieczony wykonywał również przy budowie wieży wyciągowej w (...)przy budowie szybu kopalnianego w (...)przy remoncie urządzeń i konstrukcji na terenie fabryki (...)w J. oraz w Hucie (...)w K.(spawanie Wielkiego Pieca).

Odnosząc się do zarzutu organu rentowego, że zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych nie podlegał okres wykonywania pracy w charakterze spawacza przed dniem 6 listopada 1982r., w którym ubezpieczony został poddany egzaminowi kwalifikacyjnemu w tym zawodzie należy wskazać, iż uprawnienia w zakresie spawania elektrycznego wnioskodawca nabył w dniu 27 marca 1971r., natomiast uprawnienia w zakresie spawania kotłów konstrukcji stalowych nabył w dniu 30 kwietnia 1975r.

Niezależnie od powyższego należało wskazać, iż w spornym okresie M. C. wykonywał również prace, o których mowa w wykazie A dziale XIV poz. 25 stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1983 r. (bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie). Jak wynikało bowiem z treści zeznań L. K. i R. W., w ramach przeprowadzanych remontów urządzeń i konstrukcji stalowych na wydziałach Huty (...) na których jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w wykazie A ubezpieczony wycinał z urządzeń lub konstrukcji elementy podlegające wymianie, przygotowywał nowe elementy do spawania, a następnie spawał je przy użyciu spawarki elektrycznej. Co więcej wskazani świadkowie zeznali, iż konieczność przeprowadzenia konserwacji i napraw nie prowadziła do wstrzymania pracy zakładu czy poszczególnych jego oddziałów. Bieżąca konserwacja urządzeń odbywała się zatem na oddziałach będących w ruchu. Z uwagi na powyższe nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut organu rentowego, iż prace ślusarskie wykonywane przez wnioskodawcę przed dniem 6 listopada 1982r. nie miały charakteru pracy w warunkach szczególnych.

W ocenie Sądu charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w okresie zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. odpowiadał pracy w warunkach szczególnych, o której mowa w wykazie A dziale V poz. 5 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r. (prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości), bowiem znaczna część prac montażowych na terenie Huty (...) oraz w (...) i (...) wykonywana była na wysokości.

W tym stanie rzeczy wnioskodawca wykazał wymagany ustawą co najmniej 15 – letni okres pracy w warunkach szczególnych.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Z uwagi na fakt, iż wniosek o przyznanie prawa do emerytury został złożony w dniu 16 września 2013r., sporne świadczenie należało przyznać M. C. od dnia 1 września 2013r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 25 września 2013r. w sprawie w ten sposób, że orzekając co do istoty sprawy przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 1 września 2013r.

W punkcie II wyroku Sąd orzekł o kosztach postępowania, kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. Zgodnie dyspozycją cytowanego przepisu, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do dochodzenia praw i celowej obrony. Mając powyższe na uwadze, Sąd zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na rzecz wnioskodawcy kwotę 60,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (§ 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu).